

APSTIPRINU
Ilze Millersone
Latvijas Etnogrāfiskā
brīvdabas muzeja direktore

I. Millersone
29.06. 2018.

LATVIJAS ETNOGRĀFISKAIS BRĪVDABAS MUZEJS

GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Attēls 1: Liepājas ostas noliktava "Bezdelīga"

2017. GADS

SATURS

1. PAMATINFORMĀCIJA	3
1.1. Iestādes juridiskais statuss, funkcijas, mērķis, uzdevumi un darbības virzieni	3
1.2. Pārskata gada galvenie uzdevumi (prioritātes, pasākumi) un informācija par to īstenošanu	6
1.2.1. Galvenie īstenotie pasākumi un to rezultāti krājuma veidošanas, saglabāšanas un pārvaldības jomā	6
1.2.2. Galvenie īstenotie pasākumi un to rezultāti krājuma pētniecības, interpretācijas un komunikācijas jomā	8
1.2.3. Galvenie īstenotie pasākumi un to rezultāti apmeklētāju apkalpošanas un muzeja komunikācijas jomā	10
1.2.4. Galvenie īstenotie pasākumi un to rezultāti muzeja uzturēšanas un pārvaldības jomā	14
2. FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI	15
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums EUR	15
2.2. Darbības rezultātu plāns un izpildes izvērtējums, valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums	21
2.3. Būtiskākie pakalpojumi un ieņēmumi par maksas pakalpojumu sniegšanu, uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā	25
3. PERSONĀLS	25
4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	26
4.1. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	26
5. NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI	26
5.1. Galvenie iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti	26
5.2. Nākamā gada galvenie uzdevumi un pasākumi	26
5.3. Nākamā gada plānotie sadarbības projekti	27

Publiskajā gada pārskatā izmantoto ilustrāciju un attēlu avots
Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja publicitātes materiālu arhīvs

1. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Iestādes juridiskais statuss, funkcijas, mērķis, uzdevumi un darbības virzieni

Kopš 2013. gada 1. janvāra Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs ir kultūras ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Ar 2012. gada 18. decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 925 „Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja nolikums” ir noteikts, ka tiešās pārvaldes iestāde Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs ir valsts aģentūras "Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs" funkciju, tiesību, saistību, prasību, bilanci esošās mantas, lietvedības un arhīva pārņēmēja.

Muzeja darbības **mērķis** ir saglabāt, pētīt un vienotā veselumā eksponēt Latvijas tautas tradicionālās dzīves pieminekļus no 17. gadsimta sākuma līdz 20. gadsimta vidum, ar muzejiskiem līdzekļiem atklājot latviešu un citu Latvijā vēsturiski dzīvojošo tautu kultūras mantojumu, darba un sadzīves tradīcijas un estētisko pasauli.

Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs atbild par šādu publisko **funkciju** īstenošanu:

1. komplektēt lietiskos materiālus un ar tiem saistīto informāciju par latviešu un citu Latvijā dzīvojošo etnisko grupu tautas būvniecības tradīcijām, darbarīkiem un iedzīves priekšmetiem, kā arī darinājumus, kas uzskatāmi par latviešu tautas lietišķās mākslas izpausmi;
2. nodrošināt kultūrvēsturisko materiālu krājuma atbilstošu aprūpi, uzskaiti un pārvaldību;
3. veikt muzeja krājuma zinātnisko pētniecību;
4. nodrošināt muzeja krājuma pieejamību sabiedrībai, tai skaitā muzeja ekspozīcijās:
 - 4.1. centrālajā ekspozīcijā Rīgā;
 - 4.2. lauku ekspozīcijā "Vēveri" Vecpiebalgas novadā;
 - 4.3. zemnieka–zvejnieka sētā "Vītlnieki" Rucavas novadā;
5. veikt izglītojošo darbu;
6. uzturēt un attīstīt muzeja darbībai nepieciešamo infrastruktūru.

Lai nodrošinātu funkciju izpildi un mērķa sasniegšanu, Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs veic šādus **uzdevumus**:

1. nodrošina muzeja krājuma – Nacionālā muzeju krājuma daļas – komplektēšanu, uzskaiti, dokumentēšanu un glabāšanu;
2. veido ekspozīcijas un izstādes, nodrošina to pieejamību sabiedrībai, kā arī gida pakalpojumus;
3. atbilstoši kompetencei veic pētījumus etnogrāfijas, arī tautas būvniecības un tautas mākslas jomā;
4. nodrošina izglītojošu pasākumu organizēšanu;
5. sagatavo informatīvus un zinātniskus izdevumus;
6. veido informatīvo datubāzi par muzeja krājumu Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogam;
7. izstrādā un īsteno projektus saskaņā ar muzeja darbības mērķi;
8. vada starptautiskus projektus un piedalās to īstenošanā;
9. nodrošina muzeja pasākumu publicitāti;
10. pēta sabiedrības pieprasījumu un analizē muzeja sniegto pakalpojumu kvalitātes novērtējumu;
11. sniedz metodisku un praktisku palīdzību Latvijas reģionālajiem un lokālajiem brīvdabas muzejiem un ekspozīcijām.

Saskaņā ar muzeja Vidēja termiņa muzeja darbības programmu 2017-2022 tika izstrādāts Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzeja darba plāns 2017. gadam, kurā muzeja funkciju, mērķu un uzdevumu izpildei muzeja darbs plānots šādos četros **pamatvirzienos**:

1. Latvijas kultūrvēsturisko novadu tautas celtniecības pieminekļu kolekcijas veidošana un saglabāšana kompleksā ar lauku iedzīvotāju dzīvesveida un kultūras vēstures liecībām, kas raksturo laika periodu no 17.gs. līdz 20. gs. vidum.
2. Latvijas kultūrvēsturisko novadu etnogrāfiskā mantojuma dokumentēšana, pētniecība, interpretācija un komunikācija, kā arī metodiskā atbalsta sniegšana brīvdabas ekspozīciju veidošanas, Latvijas etnogrāfiskā mantojuma kolekcionēšanas, dokumentēšanas, saglabāšanas un pētniecības jautājumos;
3. Sabiedrības izglītošana un informēšana par Latvijā vēsturiski dzīvojošo tautu kultūras mantojumu, darba un sadzīves tradīcijām un estētisko pasauli, apkalpojot apmeklētājus centrālajā brīvdabas ekspozīcijā Rīgā, kā arī *in situ* lauku ekspozīcijās – muzejā „Vēveri” Vecpiebalgas novadā un zemnieka-zvejnieka sētā „Vītlnieki” Rucavas novadā.
4. Muzeja darbībai nepieciešamo resursu un apstākļu plānošana, organizēšana, muzeja ēku un iekārtu tehniskā stāvokļa uzturēšana.

Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja administrācija un galvenā ekspozīcija atrodas Rīgā (118 objekti no visiem vēsturiskajiem Latvijas novadiem, 87ha), muzejam ir divas lauku ekspozīcijas: muzejs "Vēveri" *in situ* Vecpiebalgas pagastā (18 celtnes, 40ha) un zvejnieka sēta "Vītlnieki" *in situ* Rucavas pagastā (5 ēkas, 0,6ha). Muzeja darbu vada direktore un trīs vietnieki. Muzeja darbs ir organizēts 6 nodaļās, kuras veic muzeja pamatfunkcijas. Direktora vietnieks saimnieciskajos saimnieciskajos darbos, 1 departaments ar 1 nodaļu nodrošina muzeja tehniski – saimniecisko darbu. Grāmatvedības un administratīvā atbalsta funkcijas ir apvienotas muzeja birojā un Grāmatvedības nodaļā. Muzeja lauku ekspozīcijas ārpus Rīgas netiek organizētas kā atsevišķas muzeja struktūrvienības, tajās kopā strādā 4 darbinieki. Lauku ekspozīcijas ir direktora vietnieka, galvenā krājuma glabātāja pakļautībā un savas kompetences ietvaros tās atbalsta visas muzeja struktūrvienības. Muzeja organizatorisko struktūrshēmu sk. nākamajā lpp.

**Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzeja
organizatoriskā struktūrshēma
2017. gadā**

Zinātniskā padome

Restaurācijas padome

Muzeja direktore
Ilze Millersone

Ētikas komisija

Direktors vietnieks – galvenais krājuma glabātājs
Mārtiņš Kuplais

Direktors vietniece attīstības jautājumos
Kristīne Kūla

Direktors vietnieks saimnieciskajos darbos
Ģirts Vīgants

Etnogrāfijas nodaļa

Nodaļas vadītāja
Aija Jansone

Vēsturnieki (6)
Arhivistes (2)
Vēsturnieks
Krājuma glabātājs

Krājuma nodaļa

Nodaļas vadītāja
Daina Kraukle

Krājuma glabātājs (koks
un metāls)
Krājuma glabātāja
(keramika un lietišķā māksla)
Krājuma glabātāja
(tekstilijas)
Krājuma darba speciālisti
(3)

**Zinātniskās
restaurācijas nodaļa**

Nodaļas vadītāja
Una Bērziņa

Mēbeļu, kokgriezumu
restauratori (2)
Keramikas
restauratore
Metāla restaurators
Tekstiliju restauratores
(2)
Polihroma koka
restauratore
Foto un kino materiālu
restaurators
Kalēji (2)
Galdnieki (2)

**Izglītības un
informācijas nodaļa**

Nodaļas vadītājs
Igoris Ziemelis

Nodaļas vadītāja
vietniece
Muzejpedagoģe
Kultūras pasākumu
organizatori (3)
Sabiedrisko attiecību
speciāliste

**Māju saimnieku
nodaļa**

Nodaļas vadītāja
Jolanta Platpīre

Eksponātēku uzraugi
(patstāvīgie un
sezonas) (26)

**Saimnieciski tehniskā
nodaļa**

Nodaļas vadītājs
Artūrs Grīns

Tehniskais strādnieks
(2)
Gadījuma darbu
strādnieks (2)
Sētnieki (2)

**Kultūrvēsturiskās
vides
departaments**

Departamenta
vadītājs Andrejs
Jakovļevs

Datortehniķis (2)

Lauku ekspozīcija in situ
Muzejs "Vēveri"

Vēsturnieks
Eksponātēku uzraugi (*pastāvīgie*,
sezonas) (2)

Lauku ekspozīcija in situ
"Vitolnieki"

Eksponātu uzraugs

Projekta grupa

Projekta vadītāja

Grāmatvedības nodaļa

Vadītāja Solvita Skore
Grāmatvede, Materiālās uzskaites
grāmatvede
Bilešu kases kasiere (2)

Muzeja birojs

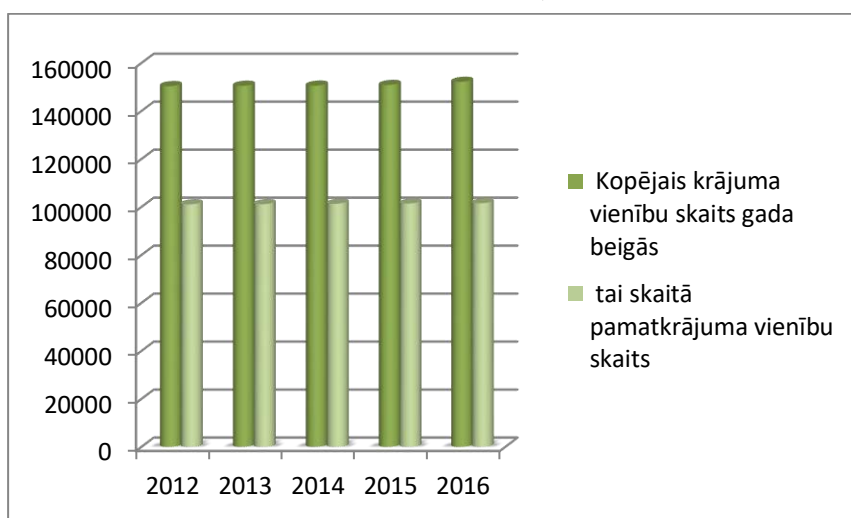
Lietvede
Juriskonsults
Personāla speciāliste

1.2. Pārskata gada galvenie uzdevumi (prioritātes, pasākumi) un informācija par to īstenošanu

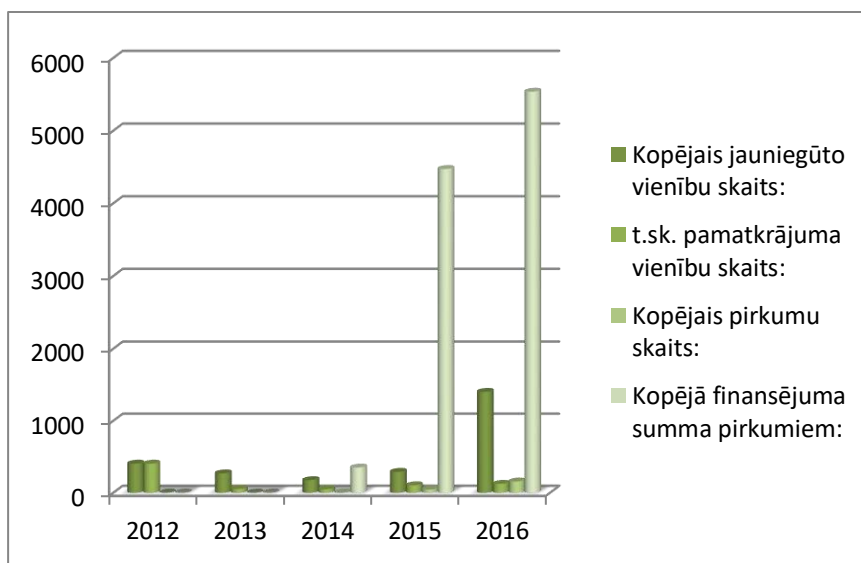
2017. gadā pasākumi īstenoti saskaņā ar Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja Vidēja termiņa darbības stratēģiju 2017 – 2022 un Darba plānu 2017. gadam. 2017. gadā, kā pēdējā vidēja termiņa stratēģijas realizācijas gadā, tiek analizēts periodā paveiktais un noteikta nākamā vidēja termiņa stratēģija 2017 - 2022. gadam.

1.2.1. Galvenie īstenotie pasākumi un to rezultāti krājuma veidošanas, saglabāšanas un pārvaldības jomā

Veidojot muzeja krājumu, pārskata periodā krājums papildināts ar 78 pamatkrājuma vienībām un 604 palīgkrājuma vienībām, kopā ar 682 priekšmetiem, kas iegūti dāvinājuma veidā (97 priekšmeti), gan pērkot (15 priekšmeti). Iegādājoties priekšmetus tika papildināta Tautas lietišķās mākslas kolekcija.

Kopējā finansējuma summa pirkumiem 2017. gadā bija 1 592,68 EUR. Tas liecina par pozitīvu dinamiku krājuma papildināšanas jomā, ko sekmē piešķirto valsts budžeta līdzekļu mērķtiecīgs izlietojums.

Viena no muzeja darba prioritātēm ir regulāri apsekot muzeja brīvdabas ekspozīcijā esošo objektu stāvokli un investēt eksponātēku saglabāšanā un kultūrvēsturiskās vides uzturēšanā, nomainot jumtus, būvdetaļas, žogus, vārtus u. c. elementus.

Pieejamo resursu ietvaros veikta muzeja krājumā esošo eksponātēku restaurācija un remontdarbi. Tika restaurēts Eiboku slietenis, Žulinieku tīklu būda, Jaunsaimniecības durvju vērtne, Bornes baznīcas krusts un slēdzenes, Eleonorvilas kapelas krusts, Ostas noliktavas fasādes durvju apkalumi. Atjaunota Priedes kroga grīda, ieejas platforma.

Remontētas Jaunsaimniecības logu vērtnes un eņģes, Stadulas durvis. Nomainītas durvis Jaunsaimniecības verandā.

Attēls 2: Eiboku slieteņa restaurācijas darbi Vidzemes sētā

Atjaunots Bornes baznīcas jumta segums. Atjaunoti un remontēti žogi Ārluiku dzīvojamā rijā, Eleonorvilas kapelai, Usmas baznīcai, Cēlājiem, Latgales sētai, Krievu sētas dārziņam, Lībiešu sētai, Pasienai, Vidzemes sētai, Ratiņdreimaņa sētai, Zemgales sētai. Savilkta un nostiprināta Dervenieku dzīvojamās mājas sinču siena.

Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) finanšu instrumenta līdzfinansētās programmas LV04 "Kultūras un dabas mantojuma saglabāšana un atjaunināšana" ietvaros iepriekšnoteiktā projekta "Latvijas Etnogrāfiskā muzeja ostas noliktavas restaurācija" ietvaros tika iekārtota un atklāta muzeja pūra lāžu atklātā krājuma glabātuve Liepājas ostas noliktavā.

Attēls 3: muzeja pūra lāžu atklātā krājuma glabātuve Liepājas ostas noliktavā.

Muzeja krājuma pārvaldībā nenoliedzami lielākais veikums ir 2015.gadā visaptverošās esības pārbaudes pabeigšana un situācijas apzināšanās. Tā deva iespēju uzlabot krājuma pārvaldības un uzskaites darbu, apzināt cilvēciskā faktora nozīmību uzskaites darbā, plānot pārbaužu regularitāti atbilstoši krājuma topogrāfijai.

Īstenojot muzeju krājuma pārvaldības prioritāti, tika veikta krājuma priekšmetu izlases veida atkārtotas esības pārbaudes. Pārskata periodā esības pārbaudes ir veiktas 3509 krājuma vienībām. 79 krājuma vienības netika identificētas un atrodas meklēšanā, 5 - tika konstatēti būtiski bojājumi. Priekšmetu identificēšanas darbs turpinās.

Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogā, tika ievadīta informācija par 1333 Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja krājuma vienībām.

1.2.2. Galvenie īstenotie pasākumi un to rezultāti krājuma pētniecības, interpretācijas un komunikācijas jomā

Šajā darbības virzienā pārskata periodā īstenotas ekspozīcijas attīstības, pētnieciskā darba nodrošināšanas un rezultātu publiskošanas prioritātes. Izstāžu zālē tika īstenota izstāde "KOKS.PINUMI/Darbarīki. Amatniecība. Dizains". Izstāde apvienoja Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja krājuma materiālus, mūsdienās darinātus tautas lietišķās mākslas darinājumus, kā arī nedaudz ieskicēja dizaina tendences nozarē mūsdienu Latvijā. Izstādē ar saviem darbiem piedalījās Tautas lietišķās mākslas studiju dalībnieki un individuāli strādājoši meistari ar mēbelēm, kokgriezumiem un kokgrebumiem, kā arī pinēji, kuru darbos ir koka un pinuma apvienojums. Tāpat izstādē tika aicināti piedalīties arī dažādi koka dizaina priekšmetu ražotāji.

Attēls 4: Izstāde “KOKS.PINUMS/Darbarīki.Amatniecība.Dizains”

Turpinot sadarbību ar izdevniecības Santa žurnālu “Ievas māja” un popularizējot tautas tērpa valkāšanas tradīciju, Latviešu tautas lietīšķās mākslas Gadatirgus laikā pie Izstāžu zāles notika izstāde “AMATA MEISTARI”.

Turpinās darbs pie apjomīgā “Latviešu etnogrāfisko priekšmetu leksikona” sagatavošanas. Teksta autore muzeja vēsturniece Iriša Priedīte. Tika uzsākts darbs pie kataloga “Lībiešu materiālās kultūras liecības Latvijas muzeju krājumos”. Vēsturniece Kristīne Ogle turpina darbu pie kataloga “Lādes un pūra lādes” sagatavošanas, kā arī noslēdzies darbs pie atklāta krājuma glabātuves ekspozīcijas sagatavošanas. Savukārt Krājuma nodaļas vadītāja D.Kraukle apraksta priekšmetus, atšifrē teicēju tekstus un apstrādā fotoattēlus katalogam “Krāslavas un Dagdas novada segas”. Vēsturniece A.Zilicka turpina darbu pie kolekcijas kataloga “Senie labības mēri”.

Sagatavots un izdots buklets “Zemgales sēta”.

Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) finanšu instrumenta līdzfinansētās programmas LV04 “Kultūras un dabas mantojuma saglabāšana un atjaunināšana” ietvaros iepriekšnoteiktā projekta “Latvijas Etnogrāfiskā muzeja ostas noliktavas restaurācija” ietvaros tika izdots buklets “Liepājas ostas noliktava BEZDELĪGA”.

2017. gada 2. februārī notika muzeja gadskārtējā zinātniskā konference, kurā pulcējās brīvdabas muzeju speciālisti un tautas arhitektūras mantojuma interesenti no visas Latvijas un ar referātiem uzstājās Brīvdabas muzeja speciālisti.

Pārskata periodā muzeja darbinieki ir nolasījuši un publiskojuši šādus pētnieciskos rakstus:

- 1) A. Jansone Starptautiskais sadarbības un kultūras mantojuma apmaiņas forums Ķīnā, raksts LVIŽ, Nr. 4, 2017. 170.- 173. lpp.4 lpp. ;

- 2) A. Jansone ICOM Kostīmu komitejas konference Londonā, raksts LVIŽ, Nr. 4, 2017. 173.- 176.lpp.4 lpp.
- 3) A. Jansone 'European Context of the Changes of the Peasants' Clothing at the end of the 19th Century in Latvia (Rucava parish), Theses "The Narrative Power of Clothes" 2007. ICOM kostīmu komitejas konference Londonā. 37., 38.lpp. 2 lpp.
- 4) A. Jansone 'Authenticity and Modernity in Today's Latvian Folk Costumes' Theses: IOV 14th European International Scientific Conference of Folk Culture "Between Folk Culture and Global Culture in Contemporary Europe", 2017. 27., 28.lpp.2 lpp.

Attēls 5: Dr. hist. Aija Jansone Pekinā (Ķīna) uzstājas ar referātu "Amatniecības un tautas mākslas aizsardzība un attīstība Latvijā".

2017. gadā pēc pieprasījuma deponēti 225 krājuma priekšmeti dažādām organizācijām, t. sk. izstādēm, pastāvīgajām ekspozīcijām citos Latvijas muzejos.

1.2.3. Galvenie īstenotie pasākumi un to rezultāti apmeklētāju apkalpošanas un muzeja komunikācijas jomā

Īstenojot sabiedrības izglītošanu un informēšanu par Latvijā vēsturiski dzīvojošo tautu kultūras mantojumu, darba un sadzīves tradīcijām un estētisko pasauli, pārskata periodā apkalpoti apmeklētāji centrālajā brīvdabas ekspozīcijā Rīgā, kā arī *in situ* lauku ekspozīcijās – muzejā „Vēveri” Vecpiebalgas novadā un zemnieka-zvejnieka sētā „Vītlnieki” Rucavas novadā.

Muzeja komunikācijas darbā izmantotas pārsvarā tradicionālās muzeja komunikācijas formas – pasākumi, ekskursijas, muzejpedagoģiskās programmas.

2017.gadā par muzeju tika izveidoti un translēti vairāk kā 60 TV sižeti - LTV, TV3, LNT, TV24, u.c., 140 radio raidījumi un intervijas un 1600 raksti interneta portālos un drukātajos medijos, tai skaitā dažādos ārvalstu medijos. Šo informāciju Brīvdabas muzejs iegūst, izmantojot mediju monitoringa rīku, ko piedāvā ziņu aģentūra LETA.

Muzeja darbinieki pārskata periodā novadījuši 166 ekskursijas, 24 muzejpedagoģiskās programmas.

Pārskata periodā muzejā notikuši 18 tematiskie pasākumi, piesaistot ap 74 000 interesentu.

Kopējais 2017.gada publisko pasākumu plāns, norises datums un dalībnieku skaits ir attēlots tabulā.

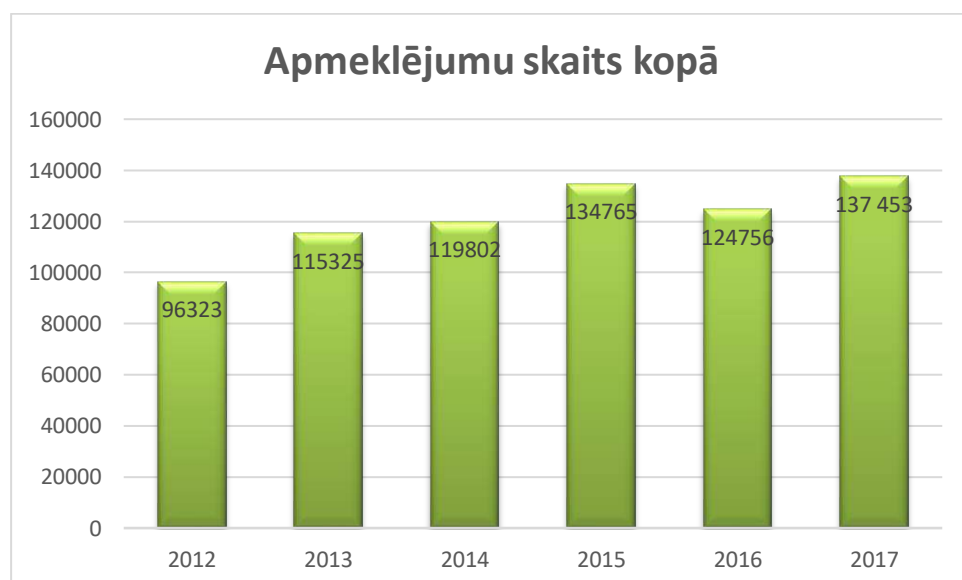
N.p.k.	Pasākuma nosaukums	Norises laiks	Dalībnieku skaits
1	Gaismas spēles ziemas mijkršēlī	1-10.01.	2095
2	Metēņa diena	26.02.	561
3	Lielā diena	19.03.	1040
4	Lieldienas	16./17.04.	8539
5	Vasaras sezonas atklāšana	01.05.	1350
6	Maija dziedājumi	14.05.	499
7	Muzeju nakts	20.05.	1909
8	Latviešu tautas lietišķās mākslas darinājumu Gadatirgus	3./4.06.	39603
9	"Skroderdienas Silmačos" teātra izrāde	16.06.	942
10	Pirts un medus svētki	17.06.	350
11	Maizes svētki saimes godos	23.07.	1300
12	Mūsdienų amatniecības festivāls	5./6.08.	7424
13	Amatu diena un Spēļu un rotaļu diena	03.09.	1812
14	Rudens ražas svētki	24.09.	2820
15	Veļu vakars (Putras diena)	22.10.	150
16	Mārtiņa diena	12.11.	730
17	Bluķa vakars. Ziemas saulgrieži	17.12.	726
18	Gaismas spēles muzeja sētās	25.12.2015.- 31.12.2015	1832
19	Muzeju nakts "Vītolniekos"	20.05.	20
20	Vasaras saulgrieži "Vītolniekos"	21.06.	200
21	Zvejnieku svētki Vītolniekos	9.07.	50
22	Annas diena "Vītolniekos"	23.07.	460
Apmeklējumi kopā			74412

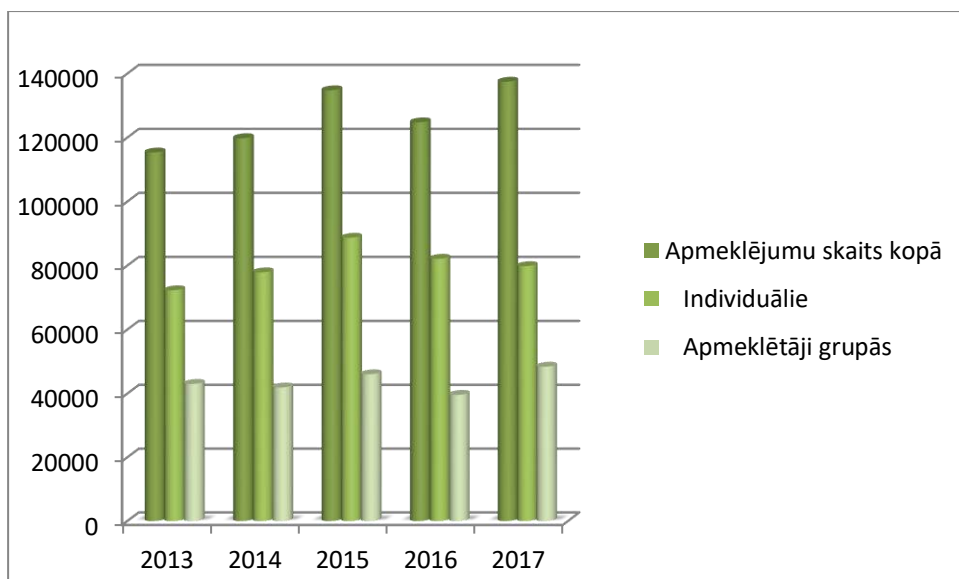
Muzejiskie pasākumi sadarbībā ar vietējiem tradicionālās kultūras speciālistiem un pašvaldībām notikuši arī muzeja lauku ekspozīcijās „Vītolnieki” un „Vēveri”. Tradicionāli Rucavas novadā tiek svinēti vasaras saulgrieži „Vītolniekos”, kā arī Annas diena.

Pārskata periodā muzejs turpināja izglītojošo pakalpojumu lauku ekspozīcijā “Vēveri” - organizējis un novadījis dienas nometni bērniem “5 dienas Vēveros”, kurā piedalījās vietējā skolu jaunatne.

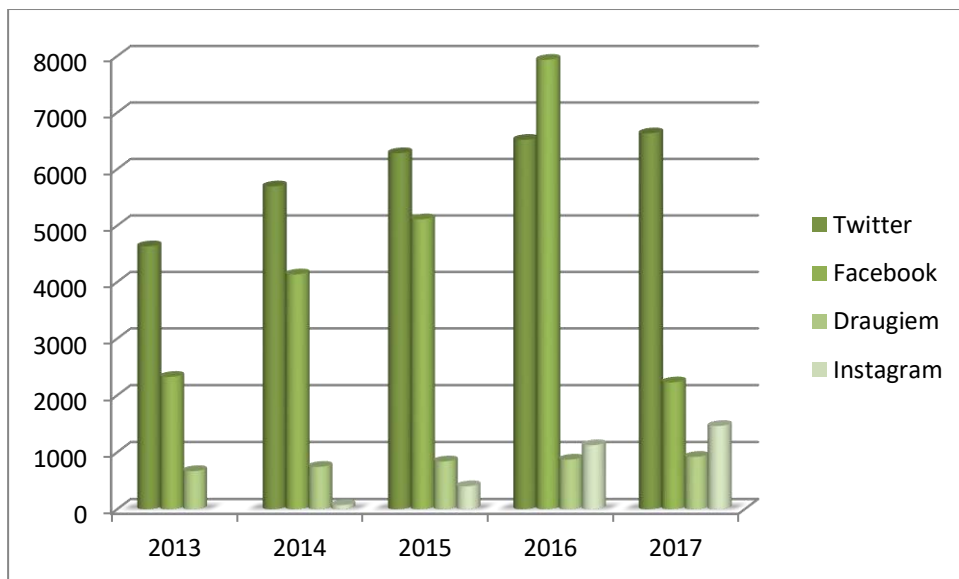
Muzeja atpazīstamību ir veicinājis mērķtiecīgs darbs sabiedrisko attiecību jomā, maksimāli izmantojot mazbudžeta mārketinga stratēģiju, cenšoties izmantot visas bezmaksas reklamēšanās iespējas, t. sk. izvietojot informāciju par muzeju sociālajos tīklos un vairāk kā 12 tiešsaistes vietnēs.

Kopā pārskata periodā muzejs tika apmeklēts 137 453 reizes un ir novērojams neliels apmeklētības kāpums. Brīvdabas muzejs ir retais muzejs, kurš ar vienu ieejas biļeti piedāvā apmeklēt visu ekspozīciju un jebkuru muzeja pakalpojumu, kas muzejā pieejams, t.sk.pasākumus. Muzejs veido cenu diferenciāciju pēc sociāliem vai demogrāfiskiem rādītājiem, nevis muzeja saturiskā piedāvājuma.

Muzejs ir izveidojis savus kontus sociālajās vietnēs Draugiem.lv, Facebook, Twiter, Instagram. 2017.gadā sociālajiem tīkliem bija šāds sekotāju skaits: Twitter: 6633, Facebook: 2228, Draugiem.lv: 920, instagram 1462. Ir novērojama pozitīva dinamika visu sociālo tīklu sekotāju skaitā (muzeja Facebook konts tika izveidots 2017. gadā).

Muzeja atpazīstamību un ietekmi uz finanšu rezultātiem ir veicinājis mērķtiecīgs darbs sabiedrisko attiecību jomā, ierobežota reklāmas finansējuma apstākļos cenšoties izmantot visas bezmaksas reklamēšanās iespējas, t. sk. izvietojot informāciju par muzeju sociālajos tīklos un aptuveni 12 dažādās tiešsaistes vietnēs, izvietojot baneri pirms pasākumiem autoceļā A2 malā.

Muzeja atpazīstamību ir ietekmējuši starp muzeju un mācību iestādēm noslēgtie sadarbības līgumi. Pārskata periodā tika noslēgts sadarbības līgums ar Rīgas Mākslas un mediju tehnikumu un Rīgas Stila un modes tehnikumu, turpinās sarunas par iespējamām sadarbības formām ar Latvijas Mākslas akadēmiju, RISEBA.

1.2.4. Galvenie īstenotie pasākumi un to rezultāti muzeja uzturēšanas un pārvaldības jomā

Pārskata periodā pieejamo resursu ietvaros uzturētas un apkalpotas muzeja, krājuma, restaurācijas darbnīcas, saimniecības ēkas un administrācijas ēkas, kā arī muzeja teritorija 87 ha platībā.

Uz muzeja senceltnēm, kā arī ekspozīcijā izvietotajiem priekšmetiem iedarbojas visi tie faktori, kurus nav iespējams novērst ar vienreizēju konservāciju un restaurāciju. Tie ir vējš, ziemas un vasaras nokrišņi, pārmērīgs izsauļojums vai noēnojums, kas paātrina koka dabisko novecošanos. Daudzām celtnēm ir būvdetaļas, kas pakļautas tiešai atmosfēras iedarbībai – jumta kores stiprinājumi, vēja dēļi un jumti.

Tika veikti meža kopšanas un krūmu un šķeldošanas darbi. Pieejamo resursu ietvaros ir iegādāts papildaprīkojums muzeja esošai traktortehnikai un iegādāti specializētie darba rīki. Tika veikta kanalizācijas sistēmas sadales izbūve un sūkņa nomaiņa.

Tika veikts ugunsdrošības audits muzeja ekspozīcijā, krājuma glabātnē Rīgā, kā arī lauku ekspozīcijās "Vēveri" un "Vītolnieki" un muzeja administrācijas ēkās. Pēc ugunsdzēsības audita tika iegādāts ugunsdzēsības inventārs, veikta personāla apmācība, uzstādīta ugunsdzēsības signalizācija lauku ekspozīcijās "Vēveri" un "Vītolnieki".

Pārskata periodā tika pabeigts darbs pie Eiropas Ekonomiskās Zonas/ Norvēģijas valdības finanšu instrumenta iepriekš noteiktā projekta "Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja ostas noliktavas restaurācija" projekta.

Iespēju robežās nodrošināti muzeja darbinieku maksas un bezmaksas tālākizglītības pasākumi, kā arī citi darbinieku saliedēšanas un motivēšanas pasākumi.

Muzeja darbinieki devās uz jaunatklāto Igaunijas Nacionālo vēstures muzeju, lai iepazītos ar ekspozīcijas veidošanu, kā arī devās pieredzes apmaiņā uz Lietuvas amatniecības gadatirgu Kazjukas, Igaunijas tautas lietišķās mākslas Mārtindienas gadatirgu.

Brīvdabas muzejs pārstāvēja Latviju Ķīnas valdības projektā "Belt and Road", piedaloties projekta starptautiskajā konferencē un festivālā Pekinā, piedalījās Baltijas muzeoloģijas skolā, ICOM, ICOMOS, IOV semināros, konferencēs un darba sanāksmēs.

Attēls 6: Dr. hist. Aija Jansone saņem pētnieka sertifikātu Academy of Cultural Heritage and Creativity (Ķīna)

Turpinot ikgadējo sadarbību ar Amerikas latviešu apvienību par jauniešu praksi Latvijā, muzejs nodrošināja vasaras praksi vienam latviešu diasporas ASV jauniešiem.

2. FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums EUR

Muzeja finansējums un tā izlietojums saskaņā ar likumu "Par budžetu 2017. gadam"

Nr.p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gada (faktiskā izpilde), EUR	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā, EUR	faktiskā izpilde, EUR
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 687 109	1 285 134	1 285 484
1.1.	dotācijas	1 320 326	896 437	896 437
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	366 783	385 630	385 990
1.3.	transfēri	-	2 000	1 990
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	1 067	1 067
2.	Izdevumi (kopā)	1 687 109	1 284 067	1 284 066
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 463 207	1 263 236	1 263 235
2.1.1.	kārtējie izdevumi	1 463 207	1 263 236	1 263 235
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	223 902	20 831	20 831

Muzeja finanšu resursus izdevumu segšanai 2017. gadā veido:

- valsts budžeta dotācija 864 309 EUR apmērā jeb 69,74% no kopējiem ieņēmumiem, tajā skaitā 363 EUR jeb 0,04 % apmērā Tautas lietišķās mākslas studijas "Auseklis" darbības stiprināšanai;
- maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi 385 990 EUR apmērā jeb 30,03 % no kopējiem ieņēmumiem;
- pašvaldības transfērs 1 990 EUR apmērā jeb 0,15 % no kopējiem ieņēmumiem;
- ziedojumi un dāvinājumi no fiziskajām personām 1 067 EUR apmērā jeb 0,08% no kopējiem ieņēmumiem.

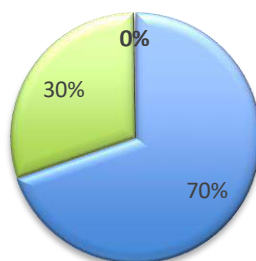
Ārvalstu fondu piešķirums, kas saistīts ar Eiropas Ekonomiskās Zonas / Norvēģijas valdības finanšu instrumenta iepriekš noteiktā projekta "Latvijas Etnogrāfiskā

brīvdabas muzeja ostas noliktavas restaurācija" projekta realizāciju, tika apgūts atbilstoši projekta realizācijas gaitai.

Muzeja ieņēmumu struktūra

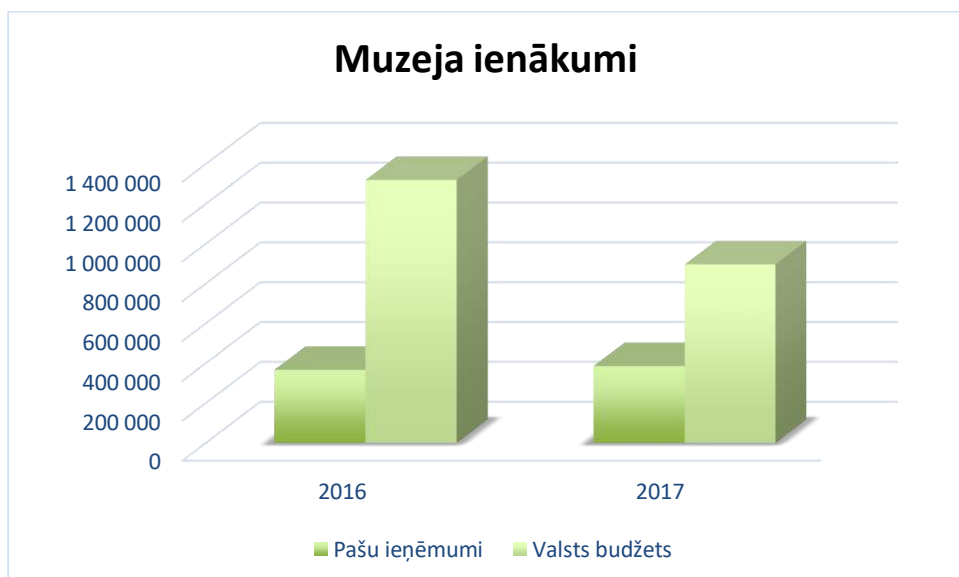
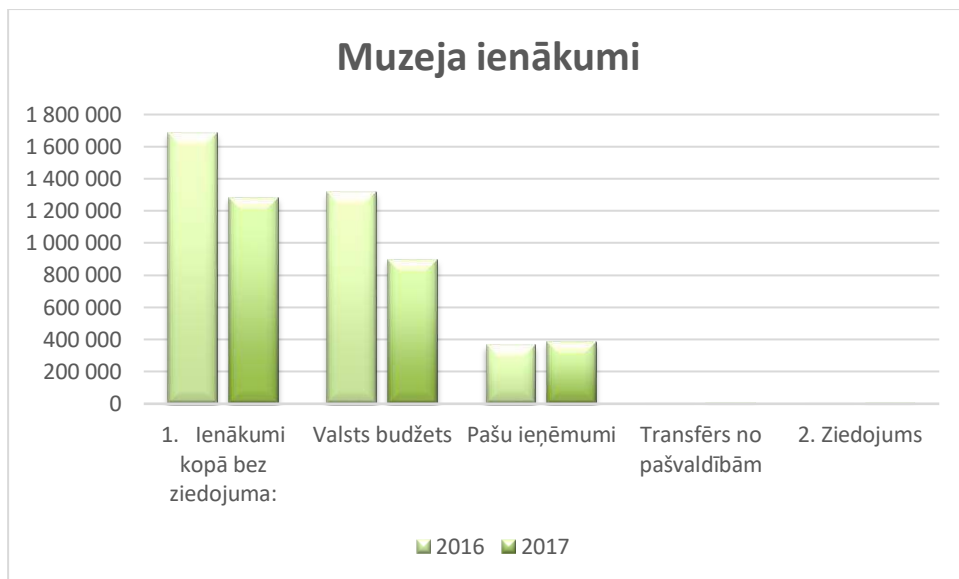
	1 285 434
<i>Valsts budžeta dotācija</i>	896 437
<i>Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi</i>	385 990
<i>Transfērs no pašvaldībām</i>	1 990
<i>Ziedojumi</i>	1 017

Muzeja ieņēmumi 2017

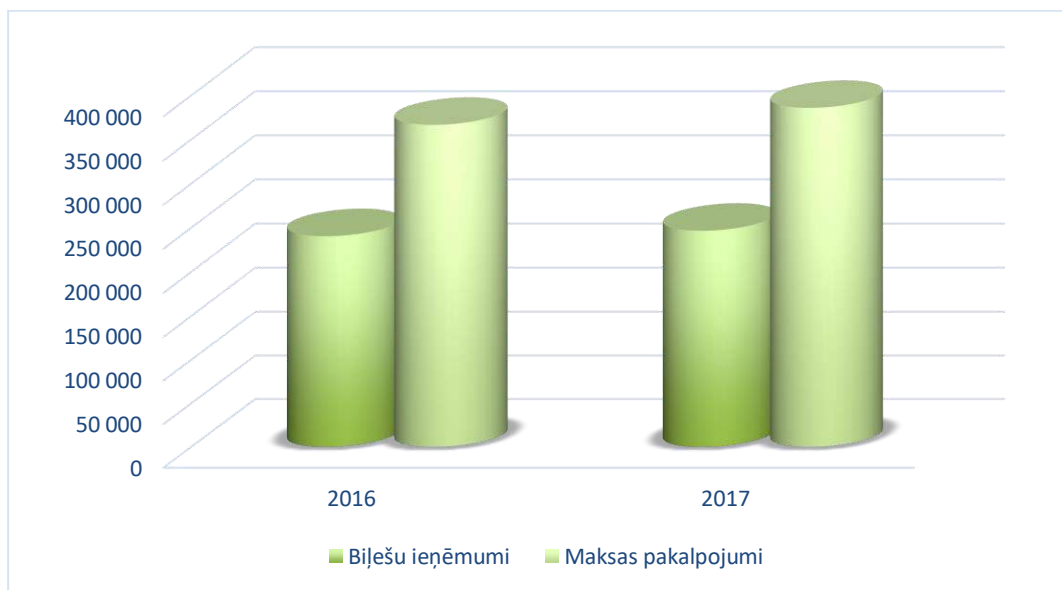
- Valsts budžeta dotācija
- Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi
- Transfērs no pašvaldībām
- Ziedojumi

	2016	2017
1. Ienākumi kopā bez ziedojuma:	1 687 109	1 284 417
<i>Valsts budžets</i>	1 320 326	896 437
<i>Pašu ieņēmumi</i>	366 783	385 990
<i>Transfērs no pašvaldībām</i>	-	1 990
2. Ziedojums	-	1 017

Valsts budžeta dotācija pārskata gadā samazinājās par 32,10 %. Tas bija saistīts ar Eiropas Ekonomiskās Zonas/ Norvēģijas valdības finanšu instrumenta iepriekš noteiktā projekta "Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja ostas noliktavas restaurācija" projekta realizāciju, kuram lielākā daļa bija apgūta jau 2016. gadā.

Savukārt pašu ieņēmumi 2017.gadā turpināja pieaug. Tas tika panākts pateicoties veiksmīgai mārketinga taktikai, sniedzot vairāk tādus muzeja maksas pakalpojumus, kuru samaksa veidojas kompleksi no teritorijas daļas nomas, apmeklējuma, ekskursijas un citiem pakalpojumiem atbilstoši muzeja maksas pakalpojumu cenrādim. Muzeja atpazīstamību un ietekmi uz finanšu rezultātiem ir veicinājis mērķtiecīgs darbs sabiedrisko attiecību jomā, ierobežota reklāmas finansējuma apstākļos cenšoties izmantot visas bezmaksas reklamēšanās iespējas, t. sk. izvietojot informāciju par muzeju sociālajos tīklos un aptuveni 12 dažādās tiešsaistes vietnēs.

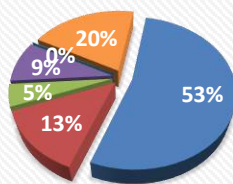

	2016	2017
Bīlešu ieņēmumi	240 605	246 785
Maksas pakalpojumi	366 783	385 990

Lielākā daļa muzeja izdevumi ir fiksētās izmaksas: 66,40 % budžeta līdzekļu izlietoti darba samaksai un sociālajiem maksājumiem (darba devēja VSAOI, pabalsti, kompensācijas), 8,91 % apsardzei un 4,72 % komunālajiem maksājumiem. Pārējās izmaksas 19,97 % apmērā no kopējā budžeta izlietoti mainīgajiem maksājumiem – muzeja ēku, ekspozīcijas un teritorijas saimnieciski–tehniskajai uzturēšanai, pētniecības darba rezultātu publiskošanai, restaurācijas procesa nodrošināšanai, pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai, darbinieku tālākizglītības vajadzībām, komandējumiem, kā arī pasākumu rīkošanai.

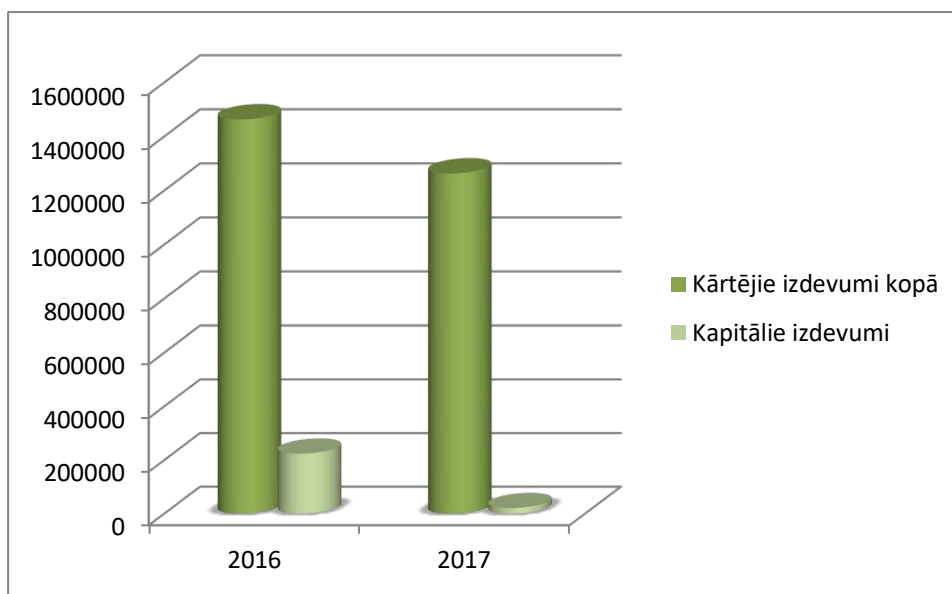
	2016	2017
Bruto darba samaksa	684434	681676
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, pabalsti un kompensācijas	163046	170989
Komunālie maksājumi	60986	60707
Apsardzes pakalpojumi	121600	114444
Muzeja priekšmetu pirkumi	6576	1592
Pārējās izmaksas	650467	254658

Muzeja izdevumu struktūra

- Bruto darba samaksa
- Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, pabalsti un kompensācijas
- Komunālie maksājumi
- Apsardzes pakalpojumi
- Muzeja priekšmetu pirkumi
- Pārējās izmaksas

	2016	2017
Kārtējie izdevumi kopā	1463207	1263235
Kapitālie izdevumi	223902	20831

Kopumā muzeja izdevumi salīdzinājumā ar 2016.gadu ir samazinājušies par 23,9%. Tas ir saistīts ar ārvalstu fondu piešķirumu, kas saistīts ar Eiropas Ekonomiskās Zonas/ Norvēģijas valdības finanšu instrumenta iepriekš noteiktā projekta "Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja ostas noliktavas restaurācija" projekta realizāciju, kas tika apgūts 2016.gadā.

Pārskata periodā pieejamo resursu ietvaros uzturētas un apkalpotas muzeja, krājuma, restaurācijas darbnīcas, saimniecības ēkas un administrācijas ēkas, kā arī muzeja teritorija 87 ha platībā. Tika veikti meža kopšanas un krūmu un šķeldošanas darbi. Veikts ugunsdrošības audits muzeja ekspozīcijā, krājuma glabātuvēs Rīgā, kā arī

lauku ekspozīcijās Vēveri un Vītlnieki un muzeja administrācijas ēkā. Pēc ugunsdzēsības audita tika iegādāts ugunsdzēsības inventārs, veikta personāla apmācība, uzstādīta ugunsdzēsības signalizācija lauku ekspozīcijās "Vēveri" un "Vītlnieki".

Neskatoties uz valsts budžeta dotāciju un pašu ieņēmumu plāna pārsniegumu, muzeja pamatfunkciju pienācīgai pildīšanai būtu nepieciešams vēl vairāk līdzekļu, kā arī būtu nepieciešams ieguldīt ilgtermiņā energoefektivitātes pasākumos. Izvērtējot prioritātes pārskata periodā ir rasta iespēja ieguldīt finanšu līdzekļus muzeja krājuma papildināšanai un jauna muzeja produkta radīšanai lauku ekspozīcijā.

2.1.1. Tās budžeta programmas un apakšprogrammas, kuru finanšu līdzekļi tiek izlietoti iestādes darbības nodrošināšanai

Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs 2017. gadā darbības nodrošināšanai saņēmis finansējumu no Kultūras ministrijas īstenotajām valsts pamatbudžeta programmas 21.00.00. "Kultūras mantojums" un 71.06.00 - Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansēto projektu un pasākumu īstenošana.

Nr.p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gada (faktiskā izpilde), EUR	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā, EUR	faktiskā izpilde, EUR
21.00.00 Kultūras mantojums				
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 523 649	1 251 939	1 252 289
1.1.	dotācijas	1 156 866	864 309	864 309
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	366 783	385 630	385 990
1.3.	transfēri	-	2 000	1 990
2.	Izdevumi (kopā)	1 523 649	1 251 939	1 251 938
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 442 103	1 248 288	1 248 287
2.1.1.	kārtējie izdevumi	1 442 103	1 248 288	1 248 287
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	81 546	3 651	3 651
71.06.00 - Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansēto projektu un pasākumu īstenošana				
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	163 460	32 128	32 128
1.1.	dotācijas	163 460	32 128	32 128
2.	Izdevumi (kopā)	163 460	32 128	32 128
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	21 104	14 948	14 948
2.1.1.	kārtējie izdevumi	21 104	14 948	14 948
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	142 356	17 180	17 180
Ziedojumi un dāvinājumi				
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	-	1 067	1 067
1.1.	fizisko personu ziedojumi un dāvinājumi	-	1 067	1 067
2.	Izdevumi (kopā)	-	-	-
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	-	-	-
2.1.1.	kārtējie izdevumi	-	-	-

2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	-	-	-
------	-------------------------------	---	---	---

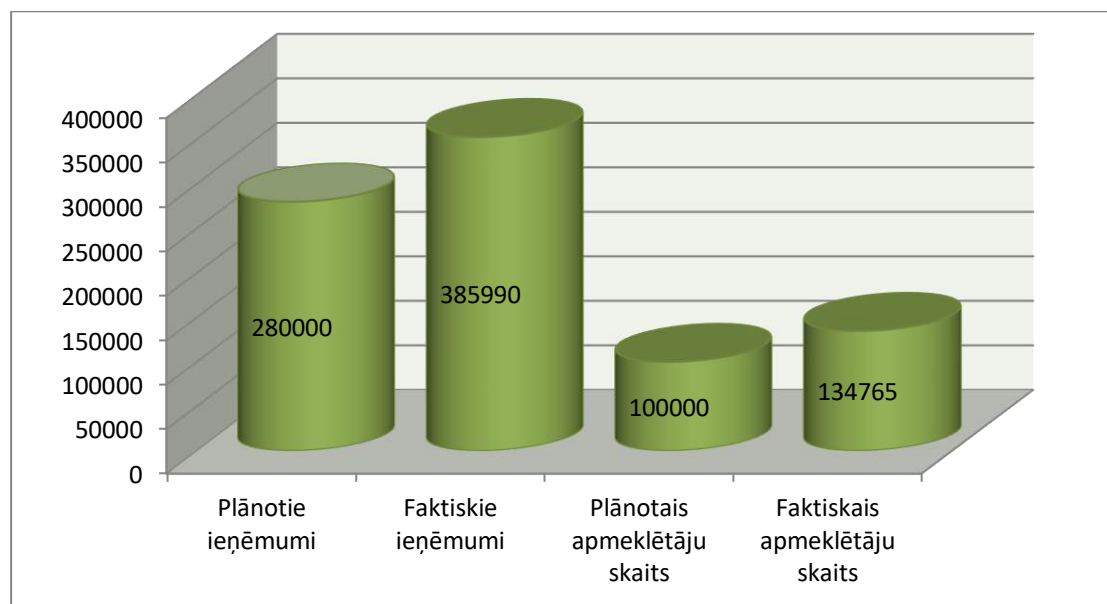
2.2. Darbības rezultātu plāns un izpildes izvērtējums, valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums

Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja Vidēja termiņa darbības stratēģijā 2017 – 2022 pārskata periodā, izmantojot valsts budžeta programmas „21.00.00. Kultūras mantojums” finanšu resursus, bija plānots sasniegt šādus rezultātus skaitliskā izteiksmē:

1	Krājuma darbs	Plānots stratēģijā 2017	Faktiskā izpilde 2017
1.2.	Konservēto un restaurēto priekšmetu skaits	200	605
1.3.	Izmantoto krājuma vienību skaits	3 000	7448
1.4.	NMKK ievadīto vienību skaits	400	1333
1.5.	No krājuma deponēto vienību skaits	30	225
2	Pētniecības darbs		
2.1.	Priekšmetu skaits, kuriem veikta zinātniskā inventarizācija	50	101
2.2.	Publicēto izdevumu skaits	0	2
3	Ekspozīciju darbs		
3.1.	Pastāvīgo ekspozīciju skaits	26	29
3.2.	Izstāžu skaits muzejā	4	6
3.3.	Izstāžu skaits ārpus muzeja	1	0
4	Darbs ar apmeklētājiem		
4.1.	Apmeklējumu skaits	100 000	134765
4.2.	Novadīto ekskursiju skaits	100	166
4.3.	Muzejpedagoģisko programmu skaits	20	7
4.4.	Aptaujāto apmeklētāju skaits	100	150
4.5.	Ekspozīcijas atvērtas apmeklētājiem (stundas gadā)	2 555	2 555
4.6.	Muzejs pieejams ārpus regulārā darba laika - stundu skaits gadā	504	929
4	Finansējuma piesaiste		
4.1.	Iesniegto projektu skaits	8	0
4.2.	Pašu ieņēmumi	385 630	385 990

Praktiski visās muzeja darba jomās plānotie rezultāti ir sasniegti un var secināt, ka finansējums izlietots efektīvi, pašieņēmumu un apmeklējuma pozīcijās pārskata periodā plānotie rezultāti ir sasniegti ar uzviju.

Pašu ieņēmumu plāns ir izpildīts par 0,09 % jeb par 359 EUR vairāk, kā sākotnēji plānots. Tika turpināts mērķtiecīgs darbs ar ienākošā tūrisma operatoriem, kā rezultātā noslēgti jauni sadarbības līgumi par Brīvdabas muzeja iekļaušanu apmeklējamo objektu skaitā.

	2017
Bīlešu ieņēmumi	246 785
Maksas pakalpojumi	385 990

Pašieņēmumi no ieejas biļetēm un muzeja sniegtajiem maksas pakalpojumiem ir galvenais muzeja publiskās darbības nodrošinājuma avots. Pārskata periodā muzeja pašieņēmumu dinamiku pozitīvi ir ietekmējusi veiksmīgā publicitātes metode, muzeja sniegto pakalpojumu klāsta paplašināšana.

Muzeja apjomīgākais ienākumu avots ir Latviešu tautas lietišķās mākslas darinājumu gadatirgus jūnija pirmajā nedēļas nogalē. Lai palielinātu ienākumu apjomu no šā pasākuma, muzejs saglabāja iepriekš noteikto ieejas maksu gadatirgū. Muzejs uzskata, ka šāda cenu politika ir jāturpina, atbalstot gan apmeklētājus, gan amatniekus. Šāda prakse ir palielinājusi apmeklētāju skaitu pārskata periodā un varētu arī ilgtermiņā to palielināt. Būtiski ir saglabāt arī pašu Gadatirgus tradīciju un kvalitāti.

Attēls 7: 2017.gada 3.jūnijā Brīvdabas muzeja direktore Ilze Millersone un Izglītības un informācijas nodaļas vadītājs Igors Ziemeļis atklāj Latviešu tautas lietišķās mākslas Gadatirgu

Brīvdabas muzeja pasākumu apmeklējums ir tieši atkarīgs no laika apstākļiem, jo pasākumi notiek tikai un vienīgi brīvā dabā. Tas ir jebkura brīvdabas pasākumu organizētāja risks – tiek ieguldīti līdzekļi, kas nereti neatmaksājas un pasākums beidzas ar finansiāliem zaudējumiem. Tā kā muzejam nav telpu, kurās varētu rīkot seminārus, radošās darbnīcas un lielus publiskos pasākumus, šāda problēma un risks pastāvēs arī turpmāk.

Brīvdabas muzejam ir regulāri jārisina jautājums par skolēnu grupu apmeklējuma piesaisti muzejam, veidojot ciešāku sadarbību ar apkaimē esošajām skolām. Pārskata periodā muzeju apmeklēja 4804 skolēnu grupās, tika novadītas 24 muzejpedagoģiskās programmas, ko apmeklēja 670 dalībnieku.

Pārskata periodā Brīvdabas muzejs turpinājis nodrošināt pakalpojumu skolu jaunatnei dienas nometni bērniem “5 dienas Vēveros”, kas norisinājās lauku ekspozīcijā Vecpiebalgas novada “Vēveros” un guva pozitīvu vērtējumu no nometnes dalībniekiem. Šāda tipa nometnes būtu jārīko regulāri katru gadu.

Lai piesaistītu bērnu un skolu jaunatnes publiku muzejam, ir jāaktualizē informācija skolām par muzeju, jāattīsta jaunas, mūsdienu apmeklētājiem piesaistošas, interaktīvas programmas, tai skaitā muzejpedagoģiskās programmas skolēnu dažādu kompetenču attīstīšanai, jāiesaistās kā aktīvam partnerim projektā “Skolas soma”.

Lai mudinātu vietējos iedzīvotājus atkārtotiem muzeja apmeklējumiem, ir nepieciešams radoši un inovatīvi uzrunāt lokālos iedzīvotājus no dažādu kultūru kopienām, ir jāaktualizē piedāvājums muzeja apmeklētājam-klientam, ir jāatver jauni apskates objekti muzeja ekspozīcijā, ir jāpieņem darbā motivēti, uz klientu orientēti darbinieki. Ierobežojošs finansējums ir tiešs drauds muzeja darbības attīstībai, eksponātu, eksponātu saglabāšanai, uzturēšanai un nodošanai nākamajām paaudzēm.

Veiksmīgi realizējot muzeja mārketinga stratēģiju, kā arī, iekļaujoties kopējos Latvijā un Rīgas pilsētā notiekošajos pasākumos, pārskata periodā ir palielinājies pašienēmumu apjoms.

Attēls 8: Brīvdabas muzejs "Baltuor 2017" demonstrē restaurēto pūra lādi un tautas tērpus.

Neskatoties uz palielinājušos apmeklējumu, skaitu, lai veicinātu atkārtotus muzeja apmeklējumus, ir nepieciešams izveidot jaunus pakalpojumus apmeklētājiem, ir jāatver jauni apskates objekti muzeja ekspozīcijā, muzejā apmeklētāju apkalpošanas sfērā ir jāstrādā augsti kvalificētiem, motivētiem, tirgū konkurētspējīgiem, uz pakalpojumu sniegšanas kvalitāti orientētiem darbiniekiem.

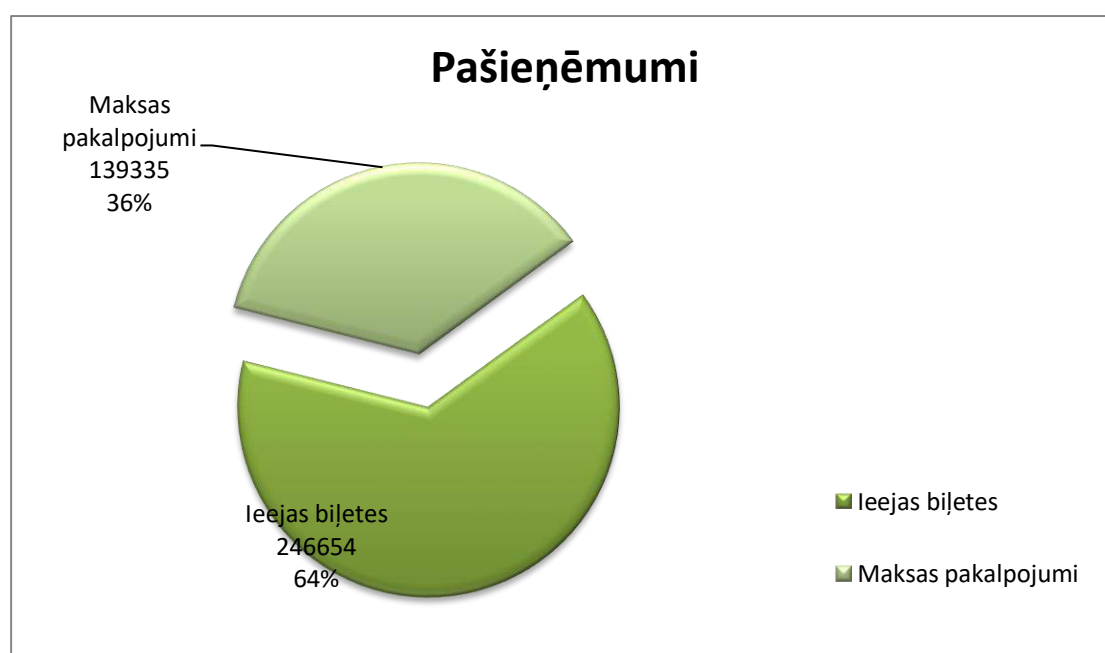
Vērtējot valsts budžeta līdzekļu izlietošanas efektivitāti pārskata periodā, jāsecina, ka pieejamie līdzekļi ir tērēti efektīvi:

1. ir turpināta krājuma pārvaldības darba kvalitātes uzlabošana – ir pabeigta visaptveroša krājuma esības pārbaude, gan muzeja ekspozīcijā Rīgā, gan filiālē in situ Vecpiebalgas novada Vēveros, ne tikai izlases esības pārbaudes, kā tas tika praktizēts līdz šim;
2. mērķtiecīga un rūpīga darba rezultātā ir konstatēts neidentificētu un nesignēto krājuma vienību skaits, identificēti un sagatavoti izslēgšanai no krājuma zudušie priekšmeti, tāpat aktualizēti krājuma priekšmetu topogrāfiskie apzīmējumi dabā un dokumentos;
3. par valsts budžeta līdzekļiem muzeja krājums ir papildināts par 15 krājuma vienībām;
4. iespēju robežās ir nodrošināts muzeja pētnieciskais darbs un tā rezultātu komunicēšana muzeja auditorijā un plašākā sabiedrībā;
5. muzeja finansiālo iespēju robežās ir nodrošināta muzeja kultūrvēsturiskās vides un meža teritorijas sakopšana, senceltņu un citu muzeja objektu uzturēšana, kā arī muzeja ugunsdrošības sistēmu un tehniskās infrastruktūras atjaunošana.
6. sekmēta muzeja sadarbība ar partneriem Latvijā, īpaši Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju, mācību iestādēm, un ārvalstīs.

2.3. Būtiskākie pakalpojumi un ieņēmumi par maksas pakalpojumu sniegšanu, uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā

Būtiskākie muzeja sniegtie maksas pakalpojumi un pašieņēmumu avots pārskata periodā ir ienākumi no ieejas biļetēm par muzeja apmeklējumu, teritorijas daļas noma, kā arī ienākumi no telpu nomas un komunālajiem pakalpojumiem (iegūti no muzeja ilglaicīgajiem nomniekiem – Priedes kroga u. tml.). Muzeja teritorija un telpas tiek nomātas dažādu korporatīvo pasākumu, TV un reklāmu filmēšanas, kinofilmu filmēšanai, kā arī sadzīves tradīciju svinību (kāzas, kristības, dzimšanas dienas) norisēm.

Citi pašieņēmumi veidojas no muzeja sniegtajiem gidu – ekskursiju vadītāju pakalpojumiem, auto iebraukšanas caurlaižu tirdzniecības.

3. PERSONĀLS

Pārskata periodā muzejā bija izveidotas 85 amata vietas, faktiskais vidējais darbinieku un citu nodarbināto skaits ziemas sezonā bija 70, bet vasaras sezonā 85. Jāpiebilst, ka pietiekami daudz darbinieku muzejā strādā nepilnu darba laiku, kas negatīvi ietekmē paveiktā darba apjomu. Atsevišķu muzeja funkciju veikšanai muzejā trūkst amata vietu (piem., koku un dārzu kopšanai, mūrēšanas u. c. tehniskiem darbiem, apmeklētāju apkalpošanai u. c.).

Pārskata periodā muzejā strādāja 29 vīrieši un 45 sievietes. Vecuma grupā līdz 30 gadu vecumam muzejā strādā 7 darbinieki. No 31 gada līdz pensijas vecumam ir 46 darbinieki, bet pensijas vecumā 21 darbinieki.

Pārskata periodā personāla mainība ir saistīta ar sezonas darbu veikšanu: darba tiesiskās attiecības uzsāktas ar 29 darbiniekiem, izbeigtas – ar 25 darbiniekiem.

Augstākā izglītība ir 36 darbiniekiem, tai skaitā - pirmā līmeņa augstākā izglītība ir 1 darbiniekam, vidējā izglītība ir 37 darbiniekiem, pamata izglītība ir tikai 1 darbiniekam. Pārskata periodā 3 darbinieki studēja augstākajās mācību iestādēs.

4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Komunikācija ar sabiedrību ir viena no muzeja pamatfunkcijām. Muzeja komunikācijas produkti ir cieši saistīti ar muzeja pētniecisko, pasākumu organizēšanas, ekspozīciju un izstāžu veidošanas un publicitātes darbu. Līdz ar to komunikācijas darba rezultāti pārsvarā atspoguļoti šā pārskata iepriekšējās nodaļās.

4.1. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs ir Latvijas Muzeju biedrības biedrs un kopš 2012.gada The Association of European Open Air Museums (AEOM) un Vidzemes tūrisma asociācijas biedrs.

Pārskata periodā muzeja sadarbības partneri bijuši arī vairākas nevalstiskās organizācijas, ar kurām noslēgti sadarbības līgumi par pasākumu organizēšanu, tradicionālo amatu un dzīves veida popularizēšanu vai informācijas apmaiņu. Tika turpināta sadarbība ar Amerikas latviešu apvienību par jauniešu vasaras prakses nodrošināšanu, kā arī dalība Baltijas muzeoloģijas skolas, ICOM, ICOMOS, IOV semināros, konferencēs un darba sanāksmēs.

5. NĀKAMJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

2018. gadā pasākumi īstenojami saskaņā ar Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja Vidēja termiņa darbības stratēģiju 2017 – 2022 un Darba plānu 2018. gadam.

5.1. Galvenie iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti

- 5.1.1. meklēšanā esošo krājuma priekšmetu identifikācija;
- 5.1.2. krājuma glabātuves iekārtošana Liepājas ostas noliktavā un krājuma priekšmetu pārvietošana;
- 5.1.3. kolekcijas katalogu "Senie labības mēri", "Lādes un pūra lādes", kataloga "Krāslavas un Dagdas novada segas", "Lībiešu materiālās kultūras liecības Latvijas muzeju krājumos" satura sagatavošana;
- 5.1.4. tautas lietišķās mākslas kolekcijas papildināšana;
- 5.1.5. sadarbība ar ALAs latviešu diasporas jauniešu prakses nodrošināšana;
- 5.1.6. skolu jaunatnes dienas nometnes Vēveros organizēšana;
- 5.1.7. jaunas muzejpedagoģiskās programmas sagatavošana;
- 5.1.8. kopēja projekta īstenošana ar mācību iestādi par krājuma izpēti un repliku izgatavošanu;
- 5.1.9. sadarbība ar nevalstisko sektoru Latvijā un profesionālajām organizācijām ārvalstīs.

5.2. Nākamā gada galvenie uzdevumi un pasākumi

- 5.2.1. ieguldīt krājuma saglabātības un pieejamības apstākļu uzlabošanā;
- 5.2.2. mērķtiecīgi turpināt krājuma pārvaldības darba uzlabošanu;
- 5.2.3. turpināt katru gadu nodrošināt muzeja kultūrvēsturiskās vides un meža teritorijas sakopšanu, senceltņu un citu muzeja objektu uzturēšanu, kā arī muzeja drošības sistēmu atjaunošanu, šim mērķim ieplānotos muzeja

budžeta līdzekļus tiecoties papildināt ar regulāru privāto ziedotāju un sponsoru finansējumu;

- 5.2.4. atjaunot jumta segumus eksponātēkām;
- 5.2.5. Oorganizēt Brīvdabas muzeja gadskārtējo zinātniskā konferenci.
- 5.2.6. veidot un pozicionēt Latviešu tautas lietišķās mākslas Gadatirgu kā unikālu un mūsdienīgu Latvijas labāko amatnieku parādi un paraugu līdzīgu gadatirgu rīkošanai Latvijā un Baltijā;
- 5.2.7. veidot un pozicionēt Mūsdienu amatniecības festivālu sadarbībā ar Igaunijas, Lietuvas tautas amatniekiem un citu valstu amatniekiem, kā mūsdienu Baltijas reģiona amatnieku festivālu;
- 5.2.8. aktualizēt unikālo piedāvājumu, plānot un popularizēt muzeja kopējā piedāvājumā eksponēšanas vietas *in situ* „Vēveri” un „Vītlnieki”;
- 5.2.9. izmantojot mūsdienu komunikācijas iespējas, plaši un regulāri skaidrot sabiedrībai un galvenajiem finansētājiem muzeja unikālo saturu, sasniegtos rezultātus, finansējuma izlietojumu, iekļaujot gan muzeja darba redzamo, gan publikai neredzamo daļu; pastiprināti skaidrot muzejā uzkrātā mantojuma saglabāšanas nozīmi un izmaksas;
- 5.2.10. turpināt sadarbību ar kultūrizglītības augstskolām un profesionālām izglītības iestādēm muzeja krājuma un darba popularizēšanai jaunatnes auditorijai;
- 5.2.11. turpināt sadarbību ar Amerikas latviešu apvienību par latviešu diasporas jauniešu prakses nodrošināšana;
- 5.2.12. pievērst īpašu uzmanību auditorijas izpētei, apmeklētāju apmierinātības noskaidrošanai, muzeja lietotāju lojalitātes nostiprināšanai dažādās sabiedrības grupās, kā arī auditorijas paplašināšanai, t. sk. darbam ar bērniem un skolēniem;
- 5.2.13. izmantot muzeja resursus, veidot un izplatīt arī muzeja profilam neraksturīgus pakalpojumus (teritorijas noma izklaides, korporatīvo pasākumu, brīvā laika un sporta sacensību u. tml. mērķiem), vienlaikus atrodot radošus veidus, kā arī šo muzeja lietotāju segmentu aizraut un informēt par muzeja unikālo piedāvājumu;
- 5.2.14. mērķtiecīgi īstenot muzeja iekšējās komunikācijas uzlabošanas un personāla motivācijas pasākumus, t. sk., personāla tālākizglītības un materiāli tehniskā nodrošinājuma jomā;
- 5.2.15. veidot stabilu profesionālās sadarbības un partnerības tīklu ar līdzīga profila institūcijām ārzemēs un Latvijā, t. sk. ar mērķi piesaistīt starptautisko finansējumu.

Sagatavot un izstrādāt jaunu muzejpedagoģisko programmu.

5.3. Nākamā gada plānotie sadarbības projekti

Sadarbībā ar dažādām valsts institūcijām, ministrijām, pašvaldību Tūrisma informācijas centriem sadarboties Brīvdabas muzeja, kā kultūras tūrisma galamērķa popularizēšanā Latvijā, kā arī ārpus Latvijas.

Sadarbībā ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju sadarbības līguma ietvaros Brīvdabas muzeja lauku ekspozīcijā *in situ* organizēt Eiropas Kultūras mantojuma dienu pasākumu Vēveros, kā arī citus starptautiskus pasākumus – pieredzes apmaiņas seminārus, konferences.

Sadarbībā ar Latvijas Nacionālo kultūras centru organizēt Latvijas pilsētu un pagastu amatierteātru svētkus Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā.

Sadarbībā ar Latvijas augstskolām, mācību iestādēm popularizēt Brīvdabas muzeju, kā vērtīgu izziņas un studiju/mācību procesa īstenošanas vietu.